

Sædelighedsforbrydere.

Af Overlæge Dr. med. Chr. Geill.

Det er ikke min Hensigt i det følgende at give en blot nogenlunde udtømmende, paa Litteraturstudier støttet, Fremstilling af Sædelighedsforbryderne. Der findes jo en næsten overvældende Litteratur herom, baade i Form af Tidsskriftsartikler og Monografier, lige fra *Krafft-Ebing* gennem *Iwan Bloch* og *Wulffen* og ned til *Hirschfeld*, af hvis »Sexualpathologie« dog endnu 3. Del mangler. Selv har jeg alt i 1893 paa Basis af den da foreliggende Litteratur ret udførlig behandlet Emnet (Læren om Psychopathia sexualis og dens retsmedicinske Betydning. Ugeskrift for Læger 4. R. XXVII Nr. 27—33 og Tidsskrift for den norske Lægeforening 13. Aarg. Nr. 6—8). Og vilde man behandle »Sædelighedsforbryderne« i udvidet Betydning som »Forbrydere paa Grund af Sexualdriften«, vilde man aldrig blive færdig. Jeg skal kun her til Bedømmelse af Sædelighedsforbrydernes Psykologi fremsætte nogle spredte Bemærkninger om Sædelighedsforbrydernes Patogenese paa Grundlag af de Erfaringer, jeg har gjort gennem min Virksomhed som retspsykiatrisk Medlem af Retslægeraadet og paa den herværende Observationsafdeling for »farlige Forbrydere«.

Medens jeg som Fængselslæge i København samlede Materiale til mine »Kriminal-anthropologiske Studier over danske Forbrydere« (København 1906), havde jeg min særlige Opmærksomhed henvendt paa Sædelighedsforbryderne, dels fordi disse bedst lod sig samle i en særlig Gruppe, dels

fordi deres Handlinger havde en ikke ringe retsmedicinsk Betydning, dels endelig paa Grund af den psykologiske Interesse, der knyttede sig til netop disse Forbrydere, og jeg gjorde i udstrakt Maalestok Brug af de Retsakter, som Højesteret og Kriminalretten med stor Velvillie stillede til min Raadighed. Den Tid, jeg kunde ofre paa hver enkelt af de 2000 domte, jeg undersøgte og maalte, var imidlertid for kort til en indgaaende psykisk Undersøgelse. Og selv om Retsakterne indeholdt psykologiske Momenter af Betydning, saa er det naturligt, at en stærkt bebyrdet Kriminaldommer ikke kan indlade sig paa finere kriminal-psykologiske Studier, men maa nøjes med at faa Forbrydelsen fuldt opklaret og Forbryderens Tilregnelighed i grovere Træk bestemt; Retsakterne havde derfor væsentlig retsmedicinsk Interesse. De to Afhandlinger om Sædelighedsforbrydere, jeg da skrev ud fra mine Erfaringer som Fængselslæge (Kriminal-anthropologische Untersuchungen dänischer Sittlichkeitsverbrecher«. Archiv für Kriminal-Anthropologie und Kriminalistik, Bd. 20, S. 352, 1905 og »Den retsmedicinske Undersøgelse ved Sædelighedsforbrydere«. Tidsskrift for nordisk Retsmedicin og Psykiatri, Bd. 2, S. 178 og Bd. 3, S. 6, 1902—03) indeholder ogsaa væsentlig kun kortfattede eller spredte Oplysninger om Sædelighedsforbrydernes psykiske Tilstand og deres Forbrydelses Patogenese. Kun en enkelt Gruppe, »Exhibitionisterne«, har jeg behandlet mere udførligt med dette Formaal for Øje (»Einige Fälle von Exhibitionismus«. Monatschrift für Kriminalpsychologie und Strafrechtsreform, Bd. 4, S. 350, 1908).

I de københavnske Fængsler havde man i alt Fald i min Funktionstid den priselige Skik, at enhver, der første Gang blev anholdt for Sædelighedsforbrydelse, straks blev sat under Læge-Observation. Alligevel har jeg dér i Lobet af 4 Aar kun truffet 3 sindssyge og 1 aandssvag Sædelighedsforbryder. Naturligvis kan nogle flere have vist et saa paafaldende Væsen ved Anholdelsen, at Vejen straks er gaaet til Hospitalet i Stedet for til Fængslet. Det er dog

næppe sandsynligt, at ret mange derved er undgaaet mig, thi sindssyge og udpræget aandssvage af de Kategorier, der gør sig skyldige i Sædelighedsforbrydelser, faar næppe Lov til at være paa fri Fod ret længe i en Hovedstad.

I det Hele findes der næppe mellem Sædelighedsforbryderne saa mange *sindssyge*, som man i Reglen er tilbøjelig til at antage. Det kan naturligvis hænde, at en manisk sindssyg i sin expansive Virksomhedstrang og ved sit forøgede Driftsliv kan gøre sig skyldig i et af en vis Voldsomhed præget Sædelighedsattental, at et af Ungdomssløvsind eller alkoholisk Sløvsind lidende Individ under et impulsivt opstaaet eller ved Alkoholnydelse vakt forbigaaende Excitationsanfald kan forgribe sig paa — ofte ikke kønsmodne — Individuer af Kvindekøn, eller at en af Alderdomssløvsind lidende Person kan søge at stimulere sin svækkede Potens ved Exhibition eller »Laden sig beføle« af mindre Børn.

Det er naturligt, at mit Materiale fra Retslægeraadets Virksomhed rummer forholdsvis langt flere sindssyge end det, der var samlet fra de københavnske Fængsler. Og navnlig findes der i det førstnævnte mange flere *aandssvage*. Dette hidrører vel nok for en Del derfra, at der paa Landet findes mange flere sindssyge og — særlig — aandssvage, som gaar frit omkring. Væsentlig er Grunden dog den, at som Regel ethvert Tilfælde af Sædelighedsforbrydelse, begaaet udenfor København, hvor der kan være Tale om, at Gerningsmanden er sindssyg eller aandssvag, forelægges Retslægeraadet.

Antagelig er dette sidste ogsaa Grunden til, at der i det her benyttede Materiale foruden de sindssyge og udpræget aandssvage findes en meget stor Mængde paa andre Maader *psykisk abnorme*. Medens der mellem de 116 i Aarene 1898—1901 ved Københavns Kriminalret for egentlige Sædelighedsforbrydelser (Udbredelse af venerisk Smitte, Rufferi, Bigami, Overtrædelse af Tilhold udskudte) domte Mænd kun skønnedes at være 28 (24,4 pCt.) psykiske

Undermaalere, medens andre 35 (30,2 pCt.) var kroniske Alkoholister, vilde en lignede Opgørelse sikkert vise et langt større Procenttal af psykisk abnorme mellem de udenfor København for Sædelighedsforbrydelser domte. Til en statistisk Opgørelse er Retslægeraadets Materiale imidlertid selvfølgelig ubrugeligt, idet jo kun de Tilfælde kommer til Bedømmelse, i hvilke der er Tvivl om Gerningsmandens mentale Sundhed. Dog er de allerfleste Sædelighedsforbrydelser, i alt Fald ved mere overfladisk Betragtning, vanskelige at forstaa, og der er hos rette vedkommende oftest en Tilbøjelighed til at faa et sagkyndigt Skøn over Forbrydernes mentale Beskaffenhed, idet Motivet langt fra er »ligetil«. De »normale« Tilfælde af Sædelighedsforbrydelser, som ikke kommer for Retslægeraadet, er sikkert ikke mange. Selv hvor Gerningsmanden har været beruset, vil Retslægeraadet ofte blive spurgt, idet berusede Sædelighedsforbrydere mere end andre Forbrydere ynder at skyde sig ind under »manglende Erindring«.

I det Hele spiller Alkohol dog ikke den Rolle for Sædelighedsforbrydelserne udenfor København som i denne. Af de 116 her havde 57 (49,14 pCt.) vel været drikfældige, da de første Gang begik Sædelighedsforbrydelse; 38 af dem var berusede i Gerningens Øjeblik. Men af de 59 ikke drikfældige havde 19 (16,38 pCt.) været berusede i Gerningens Øjeblik. I det Hele maatte da Alkohol anses for at have været medvirkende eller fremkaldende Aarsag til Sædelighedsforbrydelsen hos 76 (65,52 pCt.).

Ej heller det andet Moment, der har stor Betydning for de ikke psykisk abnorme Sædelighedsforbrydere — *gunstig Lejlighed* — er nær saa fremtrædende udenfor København som i Hovedstaden, hvor en tidlig Sexualitet, vakt ved Gadelivet, daarlige Boligforhold etc. særlig gør sig gældende.

Eftersom det er de habituelle Sædelighedsforbrydere, som har den største kriminal-psykologiske — og iøvrigt og saa kriminalpolitiske — Interesse, og disse udelukkende fin-

des mellem de psykisk abnorme Individier, kunde man vente, at det gennem Retslægeraadet indhentede Materiale vil kunne have nogen Betydning. Dette vil antageligt ved Juristernes stedse stigende kriminalistiske Interesse og Embedslægernes forøgede psykiatriske Erfaring ogsaa vise sig at være Tilfældet. —

Man plejer ved Forbrydelser med sexuale Motiv at skelne mellem saadanne, der er af sexuale eller ikke sexuale Natur. For begge Arter gælder det, at de kan være Udslaget af en perverteret og en ikke perverteret Sexualdrift.

De allerfleste Sædelighedsforbrydelser har deres Aarsag i en habituel eller forbigaaende sygelig — taget i videste Forstand — Forandring af Sexualdriftens Styrke eller Retning. Retslig kommer det an paa at faa en Vurdering af den »Sygelighed«, som ligger til Grund for denne Forandring, at faa oplyst, hvilken Grundtilstand hos den paagældende, der har foraarsaget den svigtende Kontrol.

Sexualdriftens Styrke varierer utvivlsomt i høj Grad indenfor den fysiologiske Bredde og er i alt Fald delvis — afhængig af indresekretoriske Processer — ikke lidt forskellig til de forskellige Tider under Indflydelse af den momentant forhaandenværende Sexualspænding. Fysiologisk set maa den, om man saa kan sige, fysiske Del af Sexualdriften (Detumescensdriften, som vel beror paa Ophobning af Sperma i Udførselsgangene) antages at begynde ved Kønscellernes Modning ved Puberteten og at udslukkes ved Seniliteten. Imidlertid maa det siges, at der ved Siden heraf bestaar en psykisk Del af Sexualdriften (Kontrektationsdriften), som utvivlsomt kan gøre sig gældende længe for Kønscellernes Modning. Det er muligt, at ogsaa Kontrektationsdriften i sidste Instans staar i Forbindelse med indresekretoriske Processer (Hormoner), men det er givet, at en gennem disse foraarsaget »Entisering af Hjernebarken«

ikke udelukkende kan forklare de psyko-sexuale Fænomener. Dyreforsøg kan her maaske nok være vejledende men ikke bevisende. Foreløbig kan man ikke komme udenom den Theori, at mere selvstændige psykiske Processer spiller den allerstørste Rolle for Sexualdriftens habituelle Styrke som for dens Retning. At Detumescensdriften ikke er det væsentligste Led i Sexualdriften fremgaar ikke blot af, at Kastration ingeniunde altid ophæver Sexualdriften, men ogsaa af at en sexual Hyperæstesi jævnlig er stærkt fremtrædende ved den senile Demens og ved den kroniske Alkoholisme, to Tilstande, i hvilke Sexualspændingen (og Potensen) som Regel er stærkt nedsat. Karakteristisk er det desuden, at den akute Alkoholisme, som erfaringsmæssig fremkalder en sexual Hyperæstesi, jævnlig ogsaa bevirker en forbigaaende Impotentia coeundi. Adskillige Individuer føler jo iøvrigt sexual Tilfredsstillelse ved Handlinger (Befølen, Beskuen etc), ved hvilke der ikke kan være Tale om nogen sexual Afspænding.

Det er utvivlsomt, at adskillige Mennesker hele Livet igennem er sexual anæstetiske, medens andre er sexual hyperæstetiske, uden at det dog med Sikkerhed kan afgøres, hvilken af Sexualdriftens to Komponenter, der her spiller den største Rolle. At den psykiske Del i alt Fald har en ikke ringe Betydning, fremgaar ikke blot af den Omstændighed, at Hyperæstesien jævnlig — som Regel vakt ved Forførelse eller andre uheldige Indtryk — optræder længe før Puberteten, men ogsaa deraf, at Hyperæstesia sexualis (iøvrigt ligesom Anæstesia sexualis) altid er et Led i den Svaghedstilstand af Centralnervesystemet.

Den psyko-sexuale Hyperæstesi kan erhverves senere hen i Livet ved Sindssygdom (maniske Tilstande, bl. a. i Forløbet af Dementia præcox, den senile og præsenile Demens) og ved en — oftest gennem tidlige sexuelle Excesser erhvervet — Neurasteni samt ved kroniske Intoxikationer (Alkohol — Cocain), i sjældnere Tilfælde ogsaa gennem traumatisk Læsioner af

Hovedet. Ved Siden af den habituelle psyko-sexuale Hyperæstesi maa vi regne med en forbigaaende ved Rusen.

Ikke helt sjældent gør den medfødte psyko-sexuale Hyperæstesi Indtryk af ogsaa at være nedarvet, idet en Hyperæstesi ogsaa kan være tilstede hos en af Forældrene, særlig Faderen, og undertiden endog her kan have givet sig Udslag paa samme perverterede Maade som hos Sønnen. Det maa dog anses for sandsynligt, at det ikke er selve Hyperæstesien, men kun den nervøse Lidelse — Degenerationen — som er nedarvet. Jeg har endogsaa i sin Tid faaet officiel Forespørgsel fra en Dommer, om en for alvorlig Sædelighedsforbrydelse tiltalt kunde antages at have faaet sine usædelige Tilbøjeligheder ved Arv fra Faderen, om hvem det fortaltes, at han havde været meget sanseligt anlagt. Jeg maatte svare, at Lægevidenskaben ikke anerkender nogen isoleret sygelig Hyperæstesia sexualis, som kan overføres ved Arv, og at dens Betydning som Led i en nervøs Degenerationstilstand retslig set alene er afhængig af Grundtilstandens Gravitet.

Som Eksempler paa tilsyneladende nedarvet sexual Hyperæstesi skal jeg nævne:

En 29aarig degeneret, drikfældig Mand, som 9. Gang var tiltalt for Uterlighed, havde en Fader, som skildredes som »aandsfattig Epileptiker, drikfældig og noget sexualt exciteret«. Faderens Fader og Brødre drikfældige, en Fætter tungsindig. Ogsaa Morfaderen drikfældig. Arrestantens eneste Søster var i høj Grad usædelig, havde »en ustyrlig Lyst til Mandfolk« og havde forført Arrestanten, da hun var 16, han 8 Aar gl.

En 25aarig degenereret, uligevægtig og lidet udviklet Mand, som i større Maalestok havde drevet Uterlighed (mutuel Masturbation) med Drengene, stammede fra »en ret vidtløftig Fader«. Moderen var nervøs, tungsindig, havde Krampeanfald. En Søster sær og nervøs, gjorde 2 Selvmordsforsøg og døde i et Sindssygehospital. En Halvsøster noget nervøs.

En 65aarig Mand, psykisk degenereret, stærkt nervøs,

som gennem mange Aar havde gjort sig skyldig i homosexuale Forbrydelser, havde en Fader, som havde gjort sig bemærket ved en udpræget Sexualitet, og en Moder, som led af Paralysis agitans.

En 30aarig aandssvag Mand, som havde gjort sig skyldig i en stor Mængde perverse homosexuale Handlinger, havde en drikkædlig Farfader og en sindssyg Farmoder. Faderen var legemlig degenereret og var bleven erklæret sindssyg (»fatuid«), efter at han gentagne Gange var bleven straffet for Exhibition. Moderen stammede og var enfoldig.

En 16aarig stærkt degenereret ung Mand, 2. Gang tiltalt for Exhibition, som alt fra sit 12. Aar havde vist stærke Tegn paa sexual Hyperæstesi, havde en Fader, som i 14—15 Aars Alderen havde gjort sig skyldig i Exhibition.

En 35aarig, ringe begavet, stærkt degenereret Mand, som var tiltalt for 3. Gang for Exhibition, havde en ret abnorm, meget erotisk anlagt Fader, der »helst altid vilde gaa med opknappede Benklæder«, og havde været paa en Nervekuranstalt. Moderen havde været paa Sindssygehospital ligesom Faderens 2 Onkler. En Søster var nervøs.

Som Regel kan det vel siges, at det ikke egentlig er Hyperæstesen, der er medfødt, men kun Dispositionen dertil, og at Hyperæstesen først vækkes ved uheldig Indvirkning (Forførelse etc.).

Den psykosexuale Hyperæstesi er nu meget ofte kombineret med eller endog delvis Aarsag til en paa samme sygelige Grundlag udviklet Perversion (Inversion) af Sexualdriften. Tidligere — væsentlig efter *Krafft-Ebing* — regnede man som saadan dels de saakaldte heterosexuale Paræstesier: Sadismen, Masochismen og Fetischismen, dels den homosexuale Paræstesi: den kontrære Sexualforneemmelse. Som bekendt antog man, at disse Perversioner opstod ved, at et tilfældigt, i sig selv ikke sexuelt Indtryk virkede ind paa Individet paa et Tidspunkt, hvor Sexualdriften vaagnede, ved Puberteten eller op derimod, saa at der dannede sig en tvangsmæssig Forbindelse mellem heterogene Forestillinger, der blev afgørende for Individets fremtidige sexuelle Liv. Jeg skal her ikke nær-

mere ind paa disse Perversioner, som saa ofte er behandlede i Litteraturen, men blot fremhæve, at de tre heterosexuale Perversioner alle har Rod i Organismen. Den mandlige Køns karakter er det aktive, det beherskende, stigende til det brutale, det Lidelse voldende — deraf *Sadismen* med dens Trang til at tilføje den anden Part i Kønsforholdet Smerte eller endog dræbe den. Endvidere, at den kvindelige Køns karakter er det passive, det sig underkastende, det lidende — deraf *Masochismen* med dens Trang til at lade sig tyrannisere eller endog at lide. Endelig, at fælles for begge Køn er Sexualdriftens (Kontrektationsdriftens) Afhængighed af Legemsfortrin og fysiske Egenskaber, som i og for sig ikke staar Forbindelse med Sexualnydelsen — deraf *Fetischismen* med Sexualdriftens ensidige Retning mod Legemsfortrin (eller endog Legemsmangler) og Beklædningsgenstande. I Virkeligheden er da ogsaa *Sadismen*, naar den optræder hos Kvinder, og *Masochismen*, naar den optræder hos Mænd, efter min Erfaring altid forbunden med kontrær Sexualfornemmelse. *Masochismen* er meget ofte forbunden med *Fetischisme*.

Ogsaa for den kontrære Sexualfornemmelses (Homosexualitetens) Vedkommende mente man i alt Fald tidligere ofte at kunne paavise et saadant skadeligt Indtryk som Aarsag. Der har i Tidens Løb staaet stor Strid mellem dem, som hævdede, at al kontrær Sexualfornemmelse (Homosexualitet) var erhvervet før eller senere i Livet, og dem, som hævdede, at al Homosexualitet hvilede paa et medfødt Anlæg, at Fosterets ufuldkomne Differentiering bevirkede, at Individet fødtes udpræget homoseksuel eller dog med psyko-sexual Hermafrodisi — som *Hirschfeld* endog vilde udregne procentvis —, hvilken blev afgørende for Individets fremtidige sexuelle Liv. Som Støtte herfor anførtes navnlig den Kendsgerning, at Individet jævnlig frembød ikke blot det andet Køns sekundære Karakter (Gynandri, Androgyni), men ogsaa dets primære Karakter (Hermafrodisi) i svagere eller stærkere Udvikling.

Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Homosexualiteten kan være medfødt, eller hvorvidt det kun er Anlægget dertil (den degenerative Grundtilstand), der er det. I sidste Tilfælde kan Anlægget naturligvis være stærkere eller svagere, muligvis eftersom den psykiske Degeneration i større eller mindre Grad er parret med somatiske Degenerationstegn, særlig paa Køns karakterens Omraade. Muligvis vil de moderne Undersøgelser (*Steinach, Sand*) om Konsoverførelsen hos Dyr engang kunne give nogen Vejledning her. Foreløbig maa det siges, at endog nok saa megen Tro paa Hormonvirkning ikke vil kunne give os en fuldt paalidelig Forklaring af Homosexualitetens Væsen, selv om man vil antage, at den degenerative Tilstand af Centralnervesystemet, der altid ligger til Grund for den »medfødte« Homosexualitet, ofte ogsaa for den erhvervede, samtidig har givet sig Udtryk i Køns kirtlerne. Men selv da synes det, som om psykiske Processer (Forførelse, Vane) mere maa virke paa Køns kirtlerne end omvendt.

Snarere maa det anlages, at Forstaaelsen skal komme fra den moderne psyko-analytiske Bevægelse, hvis Studier alt har kastet en hel Del Lys over Patogenesisen ikke blot af Homosexualiteten men ogsaa af en stor Del sexuelle Handlinger, som man hidtil har regnet for Perversitetshandlinger, der skyldtes stor sædelig Fordærvelse.

Det maa vistnok betragtes som givet, at den moderne Psykoanalyse's Fader — *Freud* — og hans Elevers (særlig *Jungs*) Theorier i mangt og meget er altfor fantastiske med deres Komplexer, Drømmeudtydninger og Psykoterapi. Men dette rækker ikke ved Rigtigheden af Psykoanalysens Lære om de tidlige sexuelle Indtryks Betydning for Individets hele fremtidige sexuelle Liv — en Lære, der er langt mere vidtgaaende end de tidligere Sexualpsykologers. Et tidligt psykisk Trauma af aabenbar eller skjult Natur bliver, maaske ubevidst for den paagældende selv, paa den ene Side Aarsag til de store Neuroser og derigennem til de psykogene Psykoser, paa den anden Side til en psyko-

sexual Perversion — Ordet her taget i meget vid Forstand. Uden her at gaa nærmere ind paa det første Alternativ skal jeg fremhæve, at *Freud* sikkert har Ret i, at Sexualdriften (Kontrektationsdriften?) ganske ubevidst for den paagældende selv er tilstede langt op i den tidlige Barnealder. Men Sexualdriften er hos Barnet ganske indifferencieret, amorft om man vil. Hvad vi hos det voksne Individ kalder perverst, afviger fra det normale paa følgende Punkter — efter *Freud* —: ved sin Overskridelse af Kønsgænsen, af Artsgrænsen (Grænsen mellem Mennesker og Dyr), af Ækelhedsgrænsen, af Incestgrænsen (Forbudet mod at søge sexualtilfredsstillelse hos nære blodbeslegtede) og ved Overførelse af Genitalrollen paa andre Organer og Legemsdele. Alle disse Grænser bestaar ikke fra Begyndelsen, men bliver først opbyggede efterhaanden ved Opdragelse og Udvikling. Barnet er altsaa polymorft perverts. Et indtrædende psykisk Trauma (en tilfældig, maaske misforstået Oplevelse, en Forførelse etc.) skulde da kunne blive afgørende for Individets fremtidige Sexualliv. Men som oftest vil Traumaet møde Individet ubevidst, saa at han bagefter og navnlig paa det Tidspunkt, da Traumaets Virkninger kommer frem, slet ikke kan gøre Rede for det. Kun hvor Traumaet har ramt sent i Barnealderen, op mod Puberteten, hvor Sexualdriften begynder at vaagne, kan han selv være klar over hans sexuelle Abnormalitets Aarsag.

I. Forbrydelser af sexual Natur.

1. Fremgaaede af en perverteret Sexualdrift.

Det kunde antages, at et meget tidligt psykisk Trauma laa til Grund for de Tilfælde af Homosexualitet, som man har villet hævde var medfødte — og hos hvilke Pædicatio vistnok er meget sjælden —, og at Perversionen

overhovedet var fastere, jo tidligere Traumaet havde virket, medens omvendt Tilbøjeligheden til Pædicatio — antagelig ogsaa Tilbøjeligheden overfor Individet under den kønsmodne Alder — steg, jo senere de homosexuale Tilbøjeligheder var erhvervede. I alt Fald maa det vistnok betragtes som afgjort, at der altid ligger et relativt sent Trauma til Grund for Tilfældene af psykosexual Hermafrodisi. De allerfleste af erhvervet Homosexualitet lidende har deres Sexualforneemmelser rettet mod begge Køn; adskillige er ogsaa gifte og har Børn. Det hyppigste — paaviselige — Trauma er her vel nok Forførelse til mutuel Masturbation, der antagelig i sig selv er tilstrækkelig til at vække den sexuelle Hyperæstesi, hvis en saadan ikke i Forvejen er tilstede. Af de 11 Personer af min Kasuistik, hvilke havde begaaet homosexuale Forbrydelser — oftest mutuel Masturbation, sjældnere andre sexuelle Handlinger (Cumilingus) med mindre Aarige — var 1 bleven forført til mutuel Masturbation i 11 Aars Alderen, 2 i 14 Aars Alderen og 2 i 16 Aars Alderen. De 4 sidstnævnte i en forholdsvis sen Alder forførte var alle ret abnorme i psykisk Henseende, idet 1 var let aandssvag, 1 led af Hysteri, 1 af Epilepsi, medens 1 senere blev sindssyg. Af de andre var 1 aandssvag, 1 kronisk Alkoholist og 4 stærkt psykisk degenererede med betydelig arvelig Disposition (bl. a. hyperæstetisk Fader). Alle var de af mandlig Type.

Et af disse Tilfælde skal jeg omtale lidt udførligere, fordi det viser, hvorledes den homosexuale Tilbøjelighed i Form af Hermafrodisi ligesom tilfældigt udvikler sig paa Basis af et disponeret Individets tidligt vakte Sexualdrift.

Det var en 30aarig Mand, som havde gjort sig skyldig i Uterlighed ved at manipulere nogle 14—15 aarige Drenges Genitalia samt gøre nogle hurtigt opgivne Tilløb til Pædicatio. 3 Aar i Forvejen havde han for lignende Handlinger vedtaget en Bøde paa 200 Kr. Han var Søn af en ugift Kvinde, der var drikkædlig, periodisk sindssyg og havde forsøgt Selvmord; ogsaa Mormoderen havde været sindssyg.

Faderen skildredes som karakterløs og urolig. Selv havde tiltalte ualmindelig gode Evner. Han havde i 2 Aar været gift, havde i Ægteskabet haft et Barn, som var dødt. Da han var 9 Aar gl., havde han for første Gang Samleje med en 7—8aarig Kusine, hvilket gentog sig nogle Gange til 12 Aars Alderen. I dette Tidsrum tænkte han ikke særlig paa Drengene, viste saaledes ingen synderlig Ømhed overfor sin bedste Drengeskammerat. Første Gang han fik en Tanke i kønslig Retning henvendt paa Drengene var, efter at han i 13—14 Aars Alderen var kommet paa et udelukkende for Drengene bestemt Bornehjem, idet han, medens han tidligere havde været paa et baade for Drengene og Piger bestemt Hjem, mest havde følt sig kønslig tiltrukket af Pigerne. Da han kort efter Ankomsten til Drengehjemmet var kommen ind paa Klosettet sammen med en Kammerat, og denne dør tilfældig havde vist ham sine Genitalia, synes hans Kønsligdrift at have rettet sig mod eget Køn, og han kom først til at drive mutuel Masturbation med denne Kammerat og senere med andre. Denne Tilbojelheden overfor Drengene fulgte ham senere; han havde aldrig nogen Følelse overfor unge Mennesker under 16—17 Aar. Han havde mange Gange haft Lyst til at indlade sig med Kvinder, men han manglede her den Dristighed, han følte overfor Drengene. Han masturberede selv fra 12 til 18 Aars Alderen, havde første Gang Samleje med en Kvinde i 20 Aars Alderen og derefter et Par Gange, til han blev gift. Han følte stedse kønslig Tilfredsstillelse ved Samlejerne saavel med de andre Kvinder som med Hustruen. Mente selv at have en stærk Sexualdrift, følte sig ved Manipulationerne som hensat i en Rus, lod ikke Drengene masturbere sig, men havde Ejakulation ved at manipulere Drengene.

Det 11. Tilfælde frembyder Interesse derved, at det viser, hvorledes et homoseksuel Trauma, hvis Virkninger synes at være eliminerede, lejlighedsvis kan dukke op igen. Det var en 26aarig Opvarter, der som Kelderlærling i 14 Aars Alderen havde været Genstand for homosexuale Efter-

stræbelser. Han havde senere excederet stærkt in venere (heterosexuelt) — mest med prostituerede — lige fra 15 Aars Alderen. Først op i Tyverne, efter at han var bleven smittet med Gonorrhoe, begyndte han paa Uterlighed mod Drenge (Forsøg paa Pædicatio) og fortsatte trods Straf. Der var ingen kendelig Arvelighed i hans Familie, men hans Modtagelighed for Traumaets (Forførelsens) sene Virkning var antagelig skaffet tilveje gennem en med de tidlige sexuelle Excesser fremkaldt Neurasteni.

Overhovedet er det vistnok utvivlsomt — som *Freud* siger —, at de homosexuale Anlæg er de psykisk abnorme iboende, saa at der f. Eks. næppe findes en eneste Neurasteniker, hos hvem Paavisningen af homosexuale Rørelser mislykkes. Man møder da ogsaa i s o l e r e d e homosexuale Handlinger. Særlig er dette Tilfældet hos a a n d s s v a g e, som i Retning af Sexualdriftens Mangel paa Differentieringen staar paa Barnets Standpunkt. Træder Detumesensdriften her under Puberteten til Kontrektationsdriften, ser man ikke sjældent homosexuale Handlinger, der, hvis de ikke standses, kan blive v a n e m æ s s i g e, særlig naar den aandssvage — hvad ofte er Tilfældet — er seksualt hyperæstetisk. Ogsaa under den sexuelle Hyperæstesi, som *Russen* forarsager, ser man ikke helt sjældent isolerede homosexuale Handlinger. Jeg har tidligere meddelt 3 saadanne Tilfælde, af hvilke de to overgik unge Mænd paa 17 og 18 Aar, som aldrig havde haft seksualt Samkvem, medens den tredie, 24aarige, oftere havde haft saadant og aldrig havde sporet homosexuale Tilbojeligheder. Fra min Fængselslægetid har jeg iøvrigt ogsaa Erfaring om, at Pædicatio kan optræde som en ren episodisk Perversitetshandling hos sunde, men ukultiverede.

Det er sandsynligt, at ogsaa den v a n e m æ s s i g e Overskridelse af Artsgrænsen, *Crimen bestialitatis*, har et sygeligt Grundlag; men det er muligt, at dette jævnlige skaffes tilveje ved den med selve den sexuelle Udskejelse fremkaldte Svækkelse. Som Regel op-

træder Bestialiteten vistnok først ved Detumescensdriftens Vaagnen under Puberteten og er da særlig fremtrædende hos a a n d s s v a g e, men den sker rent i n s t i n k t i v t — og ofte aabenlyst — og fortsættes, naar Lejlighed gives, i Kraft af den med Aandssvagheden jævnlig følgende Hyperæstesi. Man ser ofte hyperæstetiske aandssvage først forsøge sig med Bestialitet, inden de gaar over til Uterlighed mod Smaapiger. 4 af mine 6 Tilfælde angaar aandssvage. Om noget paaviseligt sexuale Trauma er der kun sjældnere Tale, medmindre man vil regne en ren instinktiv Indskydelse (under Leg o. l.) hos den paagældende som et Trauma. Et saadant Tilfælde har været for R. R. Det var en 30aarig skikkelig og godmodig Landarbejder, ringe begavet, som i 7 Aars Alderen sammen med en jævnaldrende havde drevet kønslig Omgang med en lille Pige paa samme Alder. Kort derefter begyndte de Omgang med Dyr. Da han var 11—12 Aar gl., lærte han af en Karl Masturbation og vedblev saa gennem Aarene, skont han var gift og havde faaet 4 Born, med Masturbation og Bestialitet i Flæng, indtil han en Dag efter religiøs Paavirkning fik Samvillighedsnag og meldte sig selv. Det er vel sandsynligt, at den tilfældige Forførelse med tidlige sexuelle Udskejelser her har fremkaldt en Neurasteni, som har gjort Bestialiteten vanemæssig; men Tilfældet viser, hvor let Artsgrænsen overskrides i Barneaarene. Det er muligt, at ogsaa sunde under den vaagnende Pubertet kan gøre sig skyldig i Bestialitet; man har i saa Henseende henvist til den — tidligere — ofte dagelange Vogtertjeneste paa Landet, hvor unge Drengene henviste til stadigt Samkvem med Dyr. Og i alt Fald tidligere spillede Selvbeskyldninger for Bestialitet en stor Rolle i melankolske Landboeres Selvbebrejdelser, hvilket maaske nok jævnlig ikke var helt uden Grund. Naturligvis maa man her være meget varsom med at drage Slutninger. Dog maa det jo siges, at der som bekendt ofte ligger en psykisk Degeneration til Grund for en Melankoli, og at den psykiske Degeneration ofte ogsaa er den inderste Grund for Bestiali-

let som andre sexuelle Abnormhandlinger. Af to unge Mænd, som i sin Tid i Sindssygehospitalet ved Aarhus var indlagte til Observation, fordi de havde gjort sig skyldige i Bestialitet, skete Selvanmeldelse for den enes Vedkommende under en Melankoli; men det viste sig, at han utvivlsomt havde begaaet den Forbrydelse — i 14 Aars Alderen —, som han meldte sig for. Den anden, der begik Forbrydelsen i 18 Aars Alderen, var et ringe begavet, psykisk degenereret Individ, som var bleven forført af en ældre Pige og, da han blev svigtet af hende, havde gennemgaaet et kortvarigt Forvirringsanfald og derefter havde forsøgt sig med Bestialitet.

Den bizare Form af kønslig Tilfredsstillelse, som kaldes *Exhibition*, møder man som bekendt af og til hos sindssyge, og da næsten udelukkende ved den *senile* (og præsenile) *Demens*. Endvidere hos *Epileptikere* under et forbigaaende Sindssygdomsanfald, undertiden fremkaldt ved en Rus. Mellem mine 11 *Exhibitionister* var 2 *Epileptikere* (af hvilke den ene paa en kold Aprildag klædte sig splitternøgen), 3 var kroniske *Alkoholister* (alle berusede) og 5 psykisk degenererede, alle med mere eller mindre nedsat Intelligens, indtil Aandssvagthed; to af disse var berusede i Gerningens Øjeblik. *Exhibitionen* sker overhovedet ofte første Gang under en Rus, men den har hos det psykisk modtagelige, seksualt hyperæstetiske Individ Tilbøjelighed til at blive *habituel* — *vanemæssig* — uden Rus. *Exhibition* er vanskelig at forklare. Det drejer sig som Regel hverken om Ejakulation eller Erektion, men kun om Fremvisningen af *Genitalia*. Det er Ønsket om at *blive set*. Nogen Vejledning ligger der maaske i, at *Exhibitionen* fortrinsvis ses hos Individier med nedsat Potens under en permanent (*senil Demente*) eller forbigaaende (herunder kroniske *Alkoholister*) *sexual Hyperæstesi* samt hos Individier med mangelfuld *sexual Teknik* eller *Mod* (aandssvage), vel nok særlig hos tidligere *Masturbanter*. Men derved bliver Oprindelsen — *Traumaets* *Be-*

skaffenhed — dog ikke klaret. Kun i ganske enkelte Tilfælde er den paagældende i Stand til at give Oplysning om Perversitetens Begyndelse. Den 11. af mine Exhibitionister, en 20aarig Mand, som i ret stor Udstrækning havde exhiberet for voksne og halv voksne Kvinder, men som iøvrigt ikke syntes at frembyde noget psykisk abnormt, kunde om sit sexuelle Liv meddele følgende: 16 Aar gl. havde han paa en Rejse første Gang Samleje med en ung Pige. Efter Hjemkomsten forlovede han sig med en tidligere Skolekammerat, med hvem han hurtig fik Samleje. Da hun snart efter blev gravid, blev de begge meget betagne af Situationen og ophørte med Samlejerne, skønt Forlovelsen vedblev at bestaa. Han begyndte saa paa Masturbation, dog ikke særlig hyppig. En Dag, medens han masturberede i et Skur, der laa ud til Vejen, passerede en Kvinde tilfældig forbi Vinduet, indenfor hvilket han stod. Dette Sammentræf forhojede hans sexuelle Nydelse, saa at han fra det Øjeblik fik en stærk Trang til at masturbere, naar der var en Kvinde i Nærheden. Efterhaanden synes Lysten til at se at være gaaet over til Lysten til at blive set, og dette sidste synes alene at have tilfredsstillet hans sexuelle Trang, idet han i alt Fald de sidste Gange, han exhiberede, ikke masturberede.

Antagelig drejer det sig ved Exhibitionismen om et tidligt og derfor ubevidst Trauma, og man maa vistnok søge tilbage til Børns tidlige sexuelle Nysgerrighed og Sogen Erfaring om sexuelle Forhold, under Leg etc., og en herved opstaaet tilfældig sexual Pirring. Muligvis gør oprindelig ogsaa en vis Stolthedsfølelse, en Følelse af Overlegenhed, sig gældende; flere henfører da ogsaa Exhibitionen til Sadismen. Og i en Sygehistorie, jeg nylig har læst, hvor en Mand Gang paa Gang var bleven straffet for Sadisme (Afkledning og Bankning af Smaapiger uden Attentat af egentlig sexual Natur), gik han efterhaanden over til samtidig Exhibition. I alt Fald er det paafaldende, hvor ofte netop aandssvage gør sig skyldige i ren l e j l i g h e d s v i s Exhibition sammen med

andre Uterlighedsforbrydelser. At der er et sadiistisk Moment med i Spillet, at Exhibitionen ikke udelukkende sker »for at gøre Pigen en Fornøjelse« — saaledes som en aandssvag Exhibitionist udtalte — fremgaar af, at Exhibitionen ret ofte er ledsaget af obscøn Tale (verbal Exhibition), enkelte Gange af Tilbøjeligheden til at skrive obscøne Breve (en psykisk degenereret, aandssvag Exhibitionist) og endog af obscøn Telefonering (psykisk degenereret, let aandssvag) med sadiistisk Indhold (»en ordentlig Endefuld«).

2. Forbrydelser fremgaaede af en ikke-perverteret Sexualdrift.

Jeg skal ikke gaa videre ind paa de af den simple psyko-sexuale Hyperæstesi uden Perversion af Sexualdriften begaaede Sædelighedsforbrydelser. Dog skal jeg nævne nogle enkelte Forhold, som synes at have Interesse. Der findes mellem de 67 Individder, det her drejer sig om, adskillige »Perversitetsforbrydelser«, hvis man hertil vil regne alle de Tilfælde, hvor det ikke gælder om egentligt Samleje eller endog Sexualafspænding eller hvor saadant ikke har været tilsigtet. Frygt, andres Mellemkomst o. l. har ofte afbrudt Attentatet, inden Gerningsmanden har naaet sin Hensigt, og iøvrigt er der jo ingen Tvivl om, at Samleje i adskillige Tilfælde slet ikke har været tilsigtet, men at den paagældende har fundet sexual Tilfredsstillelse alene ved Beskuen, Befølen etc. Det er vel et Spørgsmaal, hvad man her kan kalde perverst.

Jeg har søgt at dele Materialet i to Dele, eftersom Attentatet har været udført uden Anvendelse af egentlig Vold eller med saadan uden just at følge de retslige Regler for Anvendelse af Straffelovens §§ 176 og 168 jfr. § 46 eller at tage Hensyn til Offerets Alder. For Gerningsmandens psykiske Beskaffenhed, som her er Tale om, har de nævnte Forhold kun sekundær Betydning. Jeg vil kalde de første Uterlighedsforbrydere, de sidste Voldtægtsforbrydere.

Af Uterlighedsforbrydere (28) var 4 sinds-

syge, 2 havde tidligere været det, 2 var psykisk degenererede (heraf 1 beruset), 1 var Epileptiker, 12 mere eller mindre aandssvage, 4 kroniske Alkoholister (heraf 2 berusede), 1 beruset døvstum, 2 almindelig berusede. Af de 28 var da ialt 6 berusede i Gerningens Øjeblik. I 3 af Tilfældene (1 tidligere sindssyg, 1 Epileptiker og 1 kronisk Alkoholist) var Attentatet begaaet mod egne Dotre.

Af V o l d t æ g t s f o r b r y d e r n e (39) var 6 sindssyge, 18 mere eller mindre aandssvage (heraf 2 berusede), 6 kroniske Alkoholister (alle berusede), 1 beruset Hysteriker, 1 noget slovet efter en Hovedlæsion, 2 berusede døvstumme og 5 almindelig berusede. Ialt var altsaa 16 af de 39 berusede i Gerningens Øjeblik.

En vis Interesse frembyder den hysteriske, som 21 Aar gl. i beruset Tilstand brød ind til og voldtog en 67aarig uberygtet Enke, hvorfor han idømtes 5 Aars Forbedringshusarbejde. 2 Maaneder efter at have udsonet denne Straf brød han ind til den samme gamle Kone og voldtog hende igen. Han hørte til en i nervøs Henseende noget tvivlsom Familie, idet Faderen var drikfældig, Moderen noget hidsig; den ældste Søster var hysterisk og usædelig, en Broder sindssyg. Selv var han Tvilling (der var desuden et andet Tvillingpar mellem hans Sødskende). Han var ikke egentlig drikfældig, havde ikke masturberet, ikke været konslig udskejende, havde i 17 Aars Alderen 2 Gange haft Samleje med én Kvinde, 3 Gange med en anden; men det syntes i begge Tilfælde, som om de ældre Kvinder havde været de aktive og vakt hans Sanselighed ved deres Kys og Kærtagn. Han paastod under Forhørene, at den gamle Kone havde været indladende mod ham, noget, der aldeles intet Holdepunkt var for. Han skildres som et meget aandelig udviklet, karaktersvagt Individ, havde haft hysteriske Anfald. Det er muligt, at hans oprindelige Forførelse ved ældre Kvinder har dannet et Slags sent Trauma hos ham.

Ogsaa den Voldtægtsforbryder, som var noget slovet — dog uden at frembyde Symptomer paa egentligt Slovsind —

efter en Hovedlæsion, skal omtales noget nærmere som et Eksempel paa, hvorledes den sexuelle Hyperæsteli hos et noget degenereret og drikkfældigt Individ kan vækkes (vel sagtens, fordi Kontrollen svækkes) efter en Læsion af Hovedet, endog i den Grad, at det sadistiske Moment i Sexualdriften træder stærkt i Forgrunden. Det var en i 1858 født Mand, hvis Farfader havde været sindssyg, Faderen Dranker, medens en Søster led af Krampe, og flere andre Sødskende frembød Afvigelser fra det psykisk normale. Moderen var blind, og han blev tidlig anbragt udenfor Hjemmet. Han udviklede sig iøvrigt normalt, blev gift 1882, men synes senere at være bleven noget drikkfældig (efter et ulykkeligt Ægteskab separeret i 1893) og maatte opgive sin Bedrift, da han gik fallit. Hans kønslige Forhold syntes hidtil ikke at have været abnorme; han havde haft Samleje med sin »faste« Kæreste og senere med sin Hustru, som Regel ikke hyppigere end 1 Gang om Ugen. Efter at han i 1890 havde paadraget sig en alvorlig Læsion af Hovedet ved en Jernstang, hvorefter der udviklede sig en Svækkelse af Muskelkraften i venstre Side af Legemet, nogen Nervositet og Svækkelse af Hukommelsen, blev hans Kønndrift meget stærk og drev ham mod Smaapiger. Kunde han ikke faa fat i dem, masturberede han — indtil 30 Gange i Ugen. I 1893 idømtes han 4 Aars Forbedringshusarbejde for Vold mod Hustruen og Uterlighed mod sine 2 Døtre, af hvilke den yngste var 7 Aar gl., idet han havde gjort velmente Forsøg paa Samleje med hende. I 1895 forsøgte han at voldtage en 11aarig Pige, indførte dog af Forsigtighedshensyn sit Lem i Endetarmen, truede med at ville kvæle hende; 2½ Aars Tugthus. I 1898 befølte han i beruset Tilstand et 9aarigt Pigebarn, søgte at voldtage hende, men blev afbrudt, truede med at ville skære Halsen over paa hende; 3 Aars Tugthus. I 1901 søgte han at voldtage en 6aarig Pige, hvorved der opstod en Rift i hendes Kønsele; truede med at ville kvæle hende; 3½ Aars Tugthus. I 1905 befølte han en 6aarig Pige, 2 Aars Tugthus. I 1909 fik han 80 Dages Fængsel paa

sædvanlig Fangekost for at have forsøgt Ildspaaættelse paa Tvangsarbejdsanstalten, hvor han da opholdt sig. Men vel sagtens er med den tiltagende Alder hans Konsdrift aftagen, thi først i 1913 idømtes han for at have været uterlig mod en 7aarig Søsterdatter og efter at have været indlagt til Observation og erklæret »mindre tilregnelig« 4 Aars Tugthus. Efter Hjemkomsten blev han anbragt paa Fattiggaarden, og her gjorde han sig i 1918 skyldig i et meget brutalt Attentat paa en 5aarig Pige, idet han stak sin Tommelfinger op i hendes Konsdele, hvorved han sprængte Hymen og fremkaldte en 1 cm. dyb Rift i Mellekkodet. Han meldte sig selv og angav som Motiv, at han »var ked af at være paa Fattiggaarden«.

Til Statistik af nogen Art egner — som oftere fremhævet — de ovenfor nævnte Tal sig selvfølgelig ikke. Men jeg skal dog gøre opmærksom paa to Ting. Den ene er de aandssvages absolute store Antal mellem disse Sædelighedsforbrydere (her 30 af 67), den anden, at medens de kroniske Alkoholisters Antal i det væsentlige er ens, er der et langt større Procenttal af berusede mellem de med Vold begaaede Attentater end mellem de uden Vold udforte.

De a a n d s s v a g e s hyppige stærke sexuelle Hyperæstesi er allerede nævnt; særlig gælder det maaske de aandssvage, hos hvilke den moralske Defekt (det degenerative Anlæg) er mere fremtrædende end den intellektuelle. De i lettere Grad aandssvages Antal mellem Sædelighedsforbryderne er vistnok betydelig større end de udpræget aandssvages, muligvis fordi disse sidste tidligt bliver internerede, muligvis fordi den udprægede Aandssvagthed jævnlig er ledsaget af en sexual Infantilisme. I alt Fald fandt *Kellner* (Chemnitz) mellem 558 aandssvage Drengene 165 (29,5 pCt.), hos hvilke der var Anomalier ved Testiklernes Nedstigning. De aandssvages sexuelle Udbrud er som Regel ganske instinktive, og da de ofte staar paa det lille Barns aandelige Standpunkt med en uformet Sexualdrift, møder vi — som alt nævnt — her allehaande perverse Handlinger (homosexuale, bestial-

ske, exhibitionistiske) — saaledes havde en 17aarig aandssvag baade været uterlig mod Drenge og Piger, ligesom han havde haft Omgang med Kalve, medens en 19aarig afvekslende havde søgt at beføle Smaapigers Genitalia og exhiberet for dem — ligesom meningsløse eller ganske hensynslose Uterligheds- og Voldtægtsforsøg. I et af Tilfældene blev Uterligheden øvet af en 16aarig aandssvag mod et 11 Maaneders gl. Barn (Friktion). I et andet gjorde en 16aarig aandssvag et alvorligt Forsøg paa Samleje med et 4—5aarigt Pige-barn. En 19aarig aandssvag, som aldrig før havde vist sig uterlig eller pervers, men som havde lært Masturbation i en Opdragelsesanstalt, trængte i noget beruset Tilstand ind til en 75aarig Kvinde, klædte hende nogen af og, da han ikke kunde finde ind i hendes Genitalia, indførte han sit Lem i hendes Mund. Men ogsaa uden Beruselse er de aandssvages uterlige Handlinger ofte udførte med en ikke ringe Vold. En 21aarig aandssvag, som havde tilbragt Tiden fra sit 12. til sit 18. Aar i en Aandssvageanstalt, hvor han havde vist sig tilbøjelig til Kærestier med Smaadrenge, men iøvrigt havde været fredelig og medgørlig, overfaldt og søgte at voldtage en ung Pige efter at have væltet hende af Cyklen. Da hun gjorde Modstand, kværkede han hende stærkt. Udslagene kommer ofte med Puberteten (der dog ofte her er forsinket), antagelig ved Detumescensdriftens Indtræden. Af og til holder den sexuelle Hyperæstesi sig latent, indtil den vækkes ved en Lejlighedsaarsag. En 17aarig aandssvag (fra 12.—14. Aar paa Brejning) var saaledes bleven forført til Samleje af en Tjenestepige, og han, der altid før havde afskyet Kvinder, blev nu stærkt sexuelt opstemt og forsøgte bl. a. at faa Samleje med et 7aarigt Pige-barn. Ved de aandssvages ringe og antagelig løse Forestillingsliv træffer man vanskelig her nogen tvangsmæssig Forbindelse mellem heterogene Forestillinger; men paa den anden Side bliver Sædelighedsforbrydelsen let vanemæssig, endog i samme Form. En 52aarig aandssvag, som jeg havde til Observation, havde saaledes 11 Gange været straffet for Uterlighed. Kun

1 Gang havde han forsøgt sig paa at beføle en ældre, svagelig Kvinde, de andre 10 Gange havde han baaret sig ad ganske, som da han første Gang begik sin Uterlighed i 18 Aars Alderen: havde faaet et 7—9aarigt Pigebarn med paa et afsides Sted, blottet hende og sig og celebreret Coitus inter femora. Han havde aldrig gjort Forsøg paa Samleje, da han »jo ikke vilde spolere Pigebarnet«.

De berusedes store Antal mellem navnlig Voldtægtsforbrydere er hvad man kunde vente. Den forbigaaende sexuelle Hyperæstesi, der sammen med Hæmningens Svækkelse opstaar ved Rusen, tvinger adskillige, som under ædru Forhold kan beherske deres Sexualdrift, til Vold. Som det synes er tidlige sexuelle Indtryk her ofte det afgørende for *F o r m e n*. En 25aarig ikke tidligere straffet Mand, som under en langvarig Rus først havde befølt nogle Smaapiger og derefter taget rigelig haardt paa en tredie 7aarig uden dog at gøre Forsøg paa Samleje, fortalte, at han som 17aarig i Leg var kommen til at beføle sin daværende Husbonds Smaapiger, havde fundet Behag derved og senere fortsat i andre Pladser mere forsællig. Skønt han senere havde haft normale Samlejer med voksne Kvinder, var Tilbøjeligheden til *B e f ø l e n* nu under Rusen traadt i Forgrunden. En 8 Gange for Uterlighed mod ganske smaa Piger — altid i beruset Tilstand — straffet Mand paa 28 Aar (som siden sit 16. Aar havde tilbragt 8½ Aar i Straffeanstalter og Arrester), af meget daarlig Afstamning og udtalt psykisk degenereret, var i 8 Aars Alderen af en 16aarig Halvsøster bleven forført til Samleje, og havde fra 11 Aars Alderen drevel Uterlighed mod Smaapiger. Senere havde han haft Samleje med voksne, men efter at være bleven kronisk Alkoholist, havde han, hver Gang han blev beruset, givet sig i Lag med Smaapiger.

II. *Forbrydelser af ikke sexual Natur.*

Det drejer sig her om Forbrydelser paa Grundlag af de saakaldte heterosexuale Paræstesier: Sadismen (aktiv Algolagni), Masochismen (passiv Algolagni) og Fetischismen

(sexual Symbolisme). At der kan ligge et psykisk Trauma til Grund for disse Perversioner, er sandsynligt, og de forskellige Monografier indeholder plausible Eksempler herpaa. Men paa den anden Side er der næppe Tvivl om, at naar blot Jordbunden er gunstig (Degeneration—Hyperæstesi), behøver Traumaet kun at være meget ringe, for at der skal indtræde en Perversion af Sexualdriften, som bliver h a b i t u e l, selv om den jævnlig maa siges at være l a r v e r e t, og kun giver sig Udslag paa Tider, hvor Selvkontrollen svigter.

Nogen større kriminalistisk Interesse har nu M a s o c h i s m e n og F e t i s c h i s m e n ikke, dels fordi den fuldt udviklede Perversion i det hele er sjælden, dels fordi de som Regel ikke giver sig kriminelle Udslag. Man har ganske vist villet hævde, at Tyveri paa Grundlag af F e t i s c h i s m e ingenlunde horte til Sjældenhederne, og har navnlig villet sætte Tyverierne i de store Magasiner i nær Forbindelse med Fetischismen, men saadant hører dog ganske sikkert til de sjældnere Undtagelser. Selv Haarpikeafskærere er jo ingenlunde altid Fetischister. I det Hele har jeg imellem de mange hundrede Tyve, jeg har haft Lejlighed til at undersøge, kun funden én — tvivlsom — Fetischist.

Ganske anderledes er Forholdet med Hensyn til S a d i s m e n. Dels er Grusomhedstrangen i den Grad sammenknyttet med den mandlige Kønskarakter, at der kun behøves et meget ringe Trauma for at fremskaffe en Perversion i sadistisk Retning, dels er Sadismens kriminelle Udslag ofte saa alvorlige, at de kræver den allerstørste Opmærksomhed.

Men der er iøvrigt ingensomhelst Tvivl om, at Sammenknytningen mellem sexuelle Forestillinger paa den ene Side og Grusomhedstrangen og Ødelæggelseslysten paa den anden — selv om Traadene maaske er knyttede dybt i det ubevidste Liv — er saa nøje, at den sexuelle Trang — særlig naar den forbliver utilfredsstillet, og der er varig eller forbigaaende (f. Eks. i en Rus) Hyperæstesi tilstede — let bringer Grusomhedstrangen frem for Lyset. Vi faar da ved Siden

af den habituelle den rent instinktive, episodiske Sadisme, som naturligvis kan gentage sig og — hvis den virker som Trauma paa et Individ med endnu uudviklet Sexualliv — blive habituel.

Idet jeg iøvrigt med Hensyn til den habituelle Sadisme maa henvise til, hvad andre og jeg selv har skrevet om denne Perversion («Læren om Psykopathia sexualis» etc. og »Nogle Tilfælde af Sadisme«, Tidsskrift for nordisk Retsmedicin og Psykiatri I. S. 18. 1901) og kun nedenfor skal referere et Tilfælde af larveret habituel Sadisme, skal jeg blot nævne, at man gennem Sadistens Trang til at volde den anden Part i Kønforholdet Lidelse, optrædende under eller efter Samlejet, naar til Sexualdriftens ikke sexuelle Udslag gennem vikarierende, ofte symbolske, Handlinger, strækkende sig lige fra Tilsmudsning og Ituklipning af Damekjoler (hvor maaske samtidig en vis Fetischisme gør sig gældende) gennem Knivstikken, Dyrplageri og Brandstiftelse (efr. »Brandstiftelsesmotiver«, Nord. Tidsskrift for Strafferet VI. S. 101. 1918) til Nekrofil og Lystmord.

Imidlertid er den habituelle Sadisme vistnok i det Hele ret sjælden, og dens kriminalistiske Betydning derfor underordnet i Forhold til den episodiske Sadisme, som man ingenlunde sjældent møder ved Sædelighedsattentater. Det er i det foregaaende anført, dels at Exhibitionismen og Sadismen vistnok slaar hinanden nær, dels at mange Sædelighedsforbrydere — og da sikkert fortrinsvis saadanne, hvis Selvkontrol vedvarende (aandssvage) eller forbigaaende (berusede) er svækket — ledsager deres Attentater med betydelig mere Vold og Brutalitet end det er nødvendigt for at opnaa deres Hensigt, truer eller slaar deres Offer. Særlig er det erfaringsmæssigt hyppigt hos de Forbrydere, der ved Arv eller Erhvervelse (kroniske Alkoholister) hører til den social-etiske Ende af Degenerationen. Det er det sadistiske Moment, Dyret i Mennesket, der dukker op paa Overfladen. Selv den symbolske Sadisme kan man her møde; saaledes

overstemplede en 14aarig aandssvag, som 2 Gange gjorde sig skyldig i velmente Forsøg paa at faa Samleje med en 8aarig Pige, hende den ene Gang med et blaatt Stempel paa den bare Krop.

Jeg skal nu kort referere nogle andetsteds («Om Forbrydelser med sexuaalt Motiv». Tidsskrift for nordisk Retsmedicin og Psykiatri, XI. S. 258. 1913) udførligere omlatte Tilfælde af sadistiske Forbrydelser. I det første drejede det sig om larveret Sadisme hos et Individ, hos hvem Tilbojeliheden hver Gang dukkede op under Rusen, og hvor Sadismen snart ledsagede Sædelighedsattentatet, snart vikarierede for det.

Det var en i 1873 født Arbejdsmand, som fra sit 11. Aar havde tjent paa Herregaarde, hvor han var bleven vant til Drik og Svir, saa at han alt fra sit 15. Aar blev drikfældig. 19 Aar gl. havde han første Gang Samleje med en noget ældre Pige, senere flere løse Forbindelser, til han i 1899 blev gift. Hans kønslige Forhold synes ikke at have været perverse i Ægteskabet; men han blev dog alt efter 3 Aars Forløb skillt fra Konen paa Grund af sit Drikkeri og sin Ondskabsfuldhed. I 1903 blev han 2. Gang gift med en Pige, med hvem han i Forvejen havde et Par Born; han syntes at leve godt sammen med denne Kone. I 1903 fik han en Straf for Tyveri. I 1904 sad han en Tid arresteret sigtet for Voldtægt mod en 16aarig Pige. Gerningsmanden havde truet med at ville skære Halsen over paa Pigen. Det syntes utvivlsomt, at han, som paa dette Tidspunkt havde været beruset, og som vidstes at have passeret Gerningsstedet, havde begaaet Forbrydelsen. Han genkendtes ogsaa af Pigen, men nægtede og slap fri af Mangel paa Bevis. Senere i 1904 fik han en Bøde for Vold, idet han i beruset Tilstand havde »teet sig som en rasende«, slaaet Ruder ud og truet en Kvinde med, at han nok skulde »passe hende op om Aftenen«. I 1905 idømtes han paa Indicier 6 Aars Forbedringshusarbejde for Forsøg paa Voldtægt, idet han havde lokket en Jordemoder udenfor Byen og der søgt at voldtage hende. Under Over-

faldet havde han, der var beruset, truet hende med en aaben Kniv, som det dog under Kampen var lykkedes hende at faa stukket ned i Jorden. I 1910 overfaldt han i beruset Tilstand i en Skov et Par unge Piger. Da den ene løb sin Vej, opfordrede han den anden til at følge med ind mellem Træerne og slog hende samtidig flere Slag med en kort, tyk Gren i Hoved og Ansigt, saa der fremkom alvorlige Saar. Under Forhørene oplystes det, at han i 1909 havde søgt at lokke en Jordemoder med sig udenfor Byen, ligesom at han i beruset Tilstand ganske umotiveret havde slaaet en ung Pige, som han mødte paa Vejen, i Ansigtet med en Skruetrækker. Ved Undersøgelsen frembød han, der iøvrigt var en yderst skummel og utiltalende Person, intet psykisk abnormt, men viste talrige somatiske Degenerationstegn. I den afgivne Erklæring udtaltes bl. a.: » . . . Det er højst sandsynligt, at den Exaltation af Kønndriften, der sædvanlig opstaar under Beruselsen, hos N. N. er ledsaget af sadistiske Tilbøjeligheder, den Form af psyko-sexual Perversion af Kønndriften, som er sammenknyttet med Forestillinger eller Ønsket om, at der voldes den anden Part Smerte, og som strækker sig lige fra det under hæftige Trudsler tiltvungne Samleje til Mishandling og Drab under svage eller endog tilsyneladende helt uden Forsøg paa Kønndriftens Tilfredsstillelse, idet Ønsket om Samleje paa Grund af den nære Forbindelse mellem de sexuelle Forestillinger og Forestillinger om udøvet Grusomhed hurtig slaar over i Trangen til at gøre Ofret Fortræd, vel helst til at se Blod flyde. Der er i N. N.'s Forbrydelser en saadan Skala af sadistiske Udslag lige fra Voldtægtsforbrydelsen i S. (som han trods sin Benægten dog sikkert har begaaet), hvilken udførtes under stadig Trudsel om at ville skære Halsen over paa Pigen, gennem Voldtægtsforsøget paa Jordemoderen, hvor det sikkert kun skyldes et lykkeligt Tilfælde, at den trukne Kniv ikke blev brugt, til Overfaldet paa Pigerne i Skoven, hvor han dog opfordrede Ofret til at gaa med længere ind i Skoven, og til Overfaldet paa Syersken, som han umotiveret slog i Ansigtet med en

Skruetrækker. Det er forstaaeligt, at Mistanken gentagne Gange har været rettet mod ham for at have begaaet »Hjortshøjsmordet«, især da han havde sit Hjemsted saa nær ved Mordstedet, og at kun et Alibibevis har friet ham for en nærmere Undersøgelse i den Retning. Thi et Drab med Halsoverskæren vilde selv uden kendelige Tegn paa forud forsøgt Voldtægt have passet godt ind i de Voldsforbrydelser, hvorfor N. N. er dømt, idet et simpelt Afslag af et Forlangende om Samleje hos et sadistisk anlagt Individ godt kunde have fremkaldt en Trang til at skære Halsen over paa Kvinden, en Trang, som hurtig havde omsat sig i Handling«. Idømmes 3 Aars Forbedringshus og Alkoholforbud.

I det følgende Tilfælde, der overgik et aandelig ringe udviklet og sexuelt hyperæstetisk Individ, omsatte Ønsket om Samleje sig under Samlejet ligesom automatisk til en Trang til at dræbe Ofret. Det var en i 1884 født Bondekarl, hvis Moder havde faaet 7 Børn udenfor Ægteskab; af disse led en Pige af Epilepsi. Han var opdraget paa et Børnehjem og — da han havde vist Tilbojeligbed til Rapseri — senere paa et Opdragelseshjem, havde derefter haft flere Pladser paa Landet. Fra 14—15 Aars Alderen havde han periodisk nydt megen Spiritus. Han skildres fra sine Pladser som daarlig begavet, hidsig og brutal, havde gjort sig skyldig i Mishandling af Dyr. I alle de Pladser, han havde været, havde han haft løse konslige Forbindelser, og til en Kammerat havde han omfået, at han engang havde voldttaget en Pige, men at han senere var bleven forliget med hende. Han var altid meget optaget af at læse om Volds- og Voldtægtsforbrydelser. En Aften i 1911 skulde han have mødt sin Kæreste, med hvem han plejede at have Samleje; da hun ikke kom, satte han sig ind paa Kroen, nød rigelig Spiritus og gik derpaa hjem. Da han gik forbi Stuehuset, saa han gennem et utildækket Vindue Husbondens Datter, som var ene hjemme, i Færd med at klæde sig af. Han gik ind og opsøgte hende, der havde gemt sig, da hun havde set et Mandfolk udenfor Vinduet, væltede hende om paa Gulvet

og lagde sig ovenpaa hende, greb hende om Halsen, satte Tommelfingeren paa hendes Strube, idet han sagde, at hun skulde dø, at han vilde kvæle hende, slaa hende i Hovedet med en Flaske etc. Derimod gjorde han, medens han laa ovenpaa hende, ingen egentlige erotiske Tilnærmelser. Da Pigen raabte, at nu kom Forældrene, blev han bange, løb sin Vej og skjulte sig. Han indrømmede i Forhøret, at det havde været hans Hensigt at voldtage Pigen, da han var bleven sanselig stemt ved at se hende halvt afklædt og vidste, hun var ene hjemme. Han blev erklæret for lettere aandssvag, men idømtes 6 Aars Tugthus.

I sidste Tilfælde omsatte den sexuelle Trang sig hurtigt, men vanskelig forklarlig, til Mordlyst. Det overgik en i 1890 født Gartnerlærling, hvis Morfader havde været Alkoholist og havde begaaet Selvmord. Han var opdraget i et godt Hjem, havde gaaet i Realskole, men kunde daarligt følge med, skildredes i det Hele som ikke særlig velbegavet, men skikkelig og godmodig, var godt lidt af alle. I 12 Aars Alderen var han bleven opereret for adenoide Vegetationer, havde senere lidt en Del af Hjertebanken, men havde ellers haft et godt Helbred. Fra 15—16 Aars Alderen havde han masturberet en Del. I 1910 blev han forlovet med en ung Pige, som boede i samme Hus som han. I deres Forhold spillede »Befølen« en stor Rolle; hen paa Sommeren kom det ogsaa til Samleje, hvilket fortsattes hele Vinteren igennem, til Tider ugentlig, til Tider sjældnere. Samlejerne og i det Hele hans Forhold ved disse havde ingensinde en pervers Karakter, var navnlig aldrig prægede af Sadisme. De ophørte et Par Maaneder, inden han begik sin Forbrydelse, idet de blev enige om, at det »var Synd«. Det syntes, som om han, der stadig var sammen med Kæresten baade Middag og Aften, stadig blev holdt i en Slags Pirringstilstand og var stærkt optaget af sexuelle Forestillinger. Tanken om Masturbation kom op i ham, men blev slaaet ned, da han mente, det var Synd. De sanselige Forestillinger kom mest op i ham, naar han gik alene og arbejdede. En Dag i Juli 1911, medens

han gik og arbejdede i Drivhuset, og en 6aarig Pige, som af og til kom der, gik og legede derinde, opstod der pludselig hos ham Lyst til at se og berøre hendes Kønssdele. Han greb hende da om Halsen for at kvæle hende og derefter se eller berøre hende paa den angivne Maade. Han kvalte hende ved at trykke sine Tommelfingre mod hendes Strube, og da hun endnu gispede, lagde han en Snor om Barnets Hals og bandt den saa haardt, han kunde. Saa snart han havde kvalt Barnet, opstod der hos ham Væmmelse, saa at han ikke længere nærrede noget Ønske om at behandle hende uterligt. Han viste ved Undersøgelsen intet Tegn paa psykisk Abnormitet, men vel nogen Svækkelse af det vasomotoriske System, og den eneste mulige Forklaring paa Forbrydelsen var den, at den stærke Varme i Drivhuset havde bragt det emotionelle og — paa Grund af utilfredsstillet Sexualtrang — i Øjeblikket meget hyperæstetiske Individ helt ud af Ligevægt og bragt den sadistiske Tilbøjelighed for Dagen. Han idømtes 10 Aars Tugthus.

Sluttelig skal nævnes, at der vistnok ofte ligger en latent Sadisme til Grund for mange aandssvages rent impulsive Voldshandlinger — ligesom for deres Brandstiftelser —, særlig naar de kommer frem under Puberteten. Saaledes gjorde en 14aarig Bondedreng sig skyldig i Dyrplageri ved at jage en 90 cm. lang, 2 à 3 cm. tyk, knudret og kroget Stok op i Endetarmen paa en Tyr. Aaret efter blev han tiltalt for raa Mishandling af en 12aarig Pige, som han havde søgt at trække Benklæderne ned paa.

En 15aarig, udpræget aandssvag Dreng med Hang til Brandstiftelse, som jeg havde til Observation, greb saaledes en Dag, da han var ene hjemme paa Gaarden med sin Husbonds 30aarige Søster og havde været inde at drikke Kaffe, inden han gik ud af Døren pludselig en Brødkniv, der laa paa Køkkenbordet, gik løs paa Pigen og huggede hende i Hovedet med den, idet han holdt den som en Dolk, saa der fremkom et Par alvorlige, stærkt blødende Saar. Han løb sin Vej og gemte sig i en Bunke Halm i Laden, hvor han

først blev funden næsten 2 Dage efter, stærkt forkommen. Han var altid kommen godt ud af det med den unge Pige, med hvem han den paagældende Dag ikke havde vekslet et Ord. Noget Motiv til Forbrydelsen kunde han ikke angive. Han havde haft en drikkældig Fader, en løsagtig Moder og en Farmoder, der havde hængt sig. Hans sexuelle Liv havde ingensinde givet sig Udslag udadtil.

Fraregnet de rent episodiske og relativt sjældne Sædelighedsforbrydelser, der er Udslag af en tilfældig, gunstig Lejlighed eller en forbigaaende Sexualspænding, resulterer Sædelighedsforbrydelser altid af en sygelig — taget i videste Forstand — *psyko-sexual Hyperæstesi*. Denne er oftest *medfødt og habituel*, Udslag af en nedarvet psykisk Degeneration og da meget ofte en saadan, hvormed der er forbunden en Nedsættelse af Intelligensen, stigende til udtall Aandssvaghed. Sjældnere er den habituelle *Hyperæstesi erhvervet* ved Sindssygdom, kronisk Alkoholisme eller, ofte paa Basis af tidlige sexuelle Udskejelser opstaaet, Neurasteni. Ikke sjældent er den *psyko-sexuale Hyperæstesi forbigaaende* og da særlig under Rusen, muligvis ogsaa under Puberteten.

Den *psyko-sexuale Hyperæstesi* giver sig ofte Udslag i perverse sexuelle Handlinger, hvis Form maa føres tilbage til Barnealderens uformede (*polymorfe*) *ubevidste Sexualdrift*. Hvor Tilbøjeligheden til perverse Handlinger bliver *habituel* eller *recidiverende* sammen med *Hyperæstesien (Rusen)*, maa det antages, at der i Barnealderen er sket en Indvirkning udefra (*psykisk Trauma*), som i Kraft af den forhaandenværende sygelige Disposition har belignet *Sexualdriftens* forkerte Retning. Kun sjældent kan den paagældende selv gøre Rede for dette Trauma, fordi det har ramt ham ubevidst, eller fordi det i sig har syntes ham saa ringe, at det er blevet glemt. Kun hvor det har ramt i den sene Barnealder, op imod *Sexualdriftens* Vaagnen ved Puberteten, lykkes det jævnlig at paavise Traumaet.

Ogsaa episodiske perverse Handlinger, for hvilke der intet psykisk Trauma synes at ligge til Grund, men som maa antages at skyldes Sexualdriftens mangelfulde Udformning, ses undertiden hos disponerede Individuer med habituel eller forbigaaende psyko-sexual Hyperaesthesi (Rus, Pubertet).

Ikke sjældent giver den psyko-sexuale Hyperaesthesi sig Udslag i Handlinger af ikke sexual Natur, til Grund for hvilke der ligger Forestillinger, som er knyttede til Køns karakteren. Til Grund for denne Perversion af Sexualdriften ligger undertiden paaviselige eller ikke paaviselige psykiske Traumer, som hos de modtagelige Individuer har bevirket en Sammenknytning af Sexualfornemmelsen med Forestillinger, der vel maa kaldes heterogene, men hvis Forbindelse med Køns karakteren dog er saa nær, at de ogsaa uden Trauma kan gøre sig gældende, om ikke hver Gang, Sexualfornemmelsen vækkes, saa dog under særlige ugunstige Omstændigheder. Særlig Interesse har her Sadismen, idet den sadistiske Trang kan give sig stærke kriminelle Udslag.

Mellem Sædelighedsforbryderne findes forholdsvis faa sindssyge, men overmaade mange psykisk abnorme (taget i videste Forstand): aandssvage, psykisk degenererede, neurasteniske, kroniske Alkoholister, berusede. Deres Tilregnelighed maa bestemmes efter den forhaandenværende Grundtilstand. Deres Behandling maa for at forhindre Recidiv afpasses efter de kriminal-psykologiske Erfaringer og hver enkelt's Naturel. Den nye Straffelov vil forhaabentlig give Midlerne hertil.